

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 179

Częstochowa, wtorek 19 września 1945 r.

Rok I.

Polska zaproszona do Londynu

Dzisiaj rozstrzyga się sprawa granicy jugosłowiańsko-włoskiej

LONDYN (BBC). — Ostatnie dwa posiedzenia Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Londynie poświęcone były problemowi kolonii włoskich. Sobotnie posiedzenie odbywało się pod przewodnictwem francuskiego ministra Bidaulta.

Na posiedzeniu tym postanowiono zaprosić do Londynu delegację Polski, Ukrainy i Białorusi, celem zasięgnięcia opinii tych państw w sprawie traktatu pokojowego z Włochami.

Na poniedziałek również wystosowano zaproszenie do delegacji włoskiej, która pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych de Gasperi wyruszyła już w podróż z Rzymu do Londynu.

LONDYN (BBC). — Dzisiaj kontynuowane będą obrady ministrów spraw zagranicznych 5-ciu Wielkich Mocarstw. Przewodniczyć będzie brytyjski minister Bevin. — Dyskutowana będzie sprawa Triestu i granicy jugosłowiańsko-włoskiej. Włoski minister spraw zagranicznych de Gasperi znajduje się już w Londynie.

Dyplomaci tacy korespondenci stwierdzają, że Włochy skłonnie są odstąpić Jugosławii znaczną część swolch terytoriów, uznając, że ustalone po 1918 roku granice Włoch nie odpowiadały stosunkom etnograficznym. Wobec tego rząd włoski gotów jest odstąpić znaczną część prowincji Venezia-Giulia, ale Jugosławia domaga się całej tej prowincji, łącznie z Triestem. Korespondenci zauważają, że przynależność Triestu dotyczy całej środkowej Europy i w takim stanie rzeczy nominalna suwerenność ma niewielkie znaczenie. Jednakże ze względu na to, że większość ludności, zamieszkującej Triest jest włoskiego pochodzenia, Triest winien znaleźć się w granicach państwa włoskiego.

W Rzymie rozważa się przysłanie portu tego i dochodzi do wniosku, że osiągnąć należy jakiś możliwy kompromis. Najlepiej byłoby wyśleść, z dniem 1. października, byłoby przyjęcie linii Wilsona, t. zn., że tereny etnograficznie jugosłowiańskie, a więc Fiume i Zara przysłać winny Jugosławii, natomiast radio belgradzkie domaga się stanożczo Triestu dla Jugosławii, gdyż umiędzynarodowienie portu tego zastrzeliłoby jego bytowi.

Ostateczne rozstrzygnięcie należy będzie do Rady Ministrów spraw zagranicznych.

NA. KONFERENCJI W LONDYNIE

LONDYN (Polpress). — W kołach politycznych utrzymują, że bezpośrednio po opracowaniu warunków traktatu pokojowego z Włochami ministrowie spraw zagranicznych zajmą się sprawą traktatów pokojowych dla państw bałkańskich. — W sprawie tej delegacja radziecka przystąpiła memorandum, w którym jest mowa między innymi o przyłączeniu do Rumunii Transylwanii oraz uchynieniu uchwał wieńskich z roku 1940.

Nadto przewidują memorandum radzieckie odszkodowanie w wysokości 300 milionów dolarów amerykańskich i ustalenie granicy rosyjsko-rumunskiej nad Dunajem zgodnie z linią graniczną z roku 1940.

W sprawie Bułgarii przewidują memorandum radzieckie wycofanie wojsk bułgarskich z Jugosławii i Grecji, zwrot własności greckiej i jugosłowiańskiej oraz pomoc żywnościową Bułgarii dla Jugosławii i Grecji.

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że rząd turcki przesłał pięciu ministrom spraw zagranicznych obradujących w Londynie memoriał, w którym wyraża zasadniczo swą zgodę na międzynarodową kontrolę nad Dardanelami.

LONDYN (Polpress). — Sekretarz stanu USA Byrnes oświadczył oficjalnie, że rada pięciu ministrów spraw zagranicznych wyśtosiwała zaproszenie do Jugosławii.

Włoch i brytyjskich dominiów o wysłanie delegatów na zebranie poniedziałkowe Rady dla wysłuchania ich opinii w sprawie traktatu pokojowego z Włochami. Polska, Brazylia i inne państwa nie zostały zaproszone, ponieważ nie są one zainteresowane, jak oświadczone w kołach oficjalnych, w sprawach dotyczących granicy jugosłowiańsko-włoskiej.

SPRAWA KOLONIJ WŁOSKICH

LONDYN (Polpress). Agencja Afi donosi z Londynu, że w kołach dobrze poinformowa-

nych twierdzą, iż minister Byrnes jest zwolennikiem oparcia administracji większości kolonii włoskich na zasadach powiernictwa. Wyspy Dodekanezskie mają prawdopodobnie być oddane Grecji, Pantellaria, ze względu na jej wielkie znaczenie strategiczne, pozostanie prawdopodobnie baza brytyjska, do części Erytrei włoskiej rości pretensje Abisynia, Anglia zapewne zażąda oddzielenia od Włoch wschodniej części Cyrenaiki i oddania jej pod zarząd międzynarodowy lub pod zarząd administracji egipskiej. Terytorium to zamieszkałe jest przez Arabów, którym Wielka Brytania obiecała na początku wojny, że nie powrócą pod panowanie włoskie.

Zbrodniarze hitlerowscy przed sądem w Lüneburgu

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi, że dziś, w poniedziałek, o godzinie 10-ej rano rozpoczyna się w niemieckim mieście Lüneburg proces przeciwko Josefowi Kramerowi, komendantowi obozu koncentracyjnego w Belsen i jego 45-ciu strażnikom, członkom SS.

Na ekranie, umieszczonym w sali sądowej, wyświetlany będzie film dokumentalny, obrazujący okrucieństwa niemieckie, dokonywane w Belsen.

Głównym świadkiem oskarżenia jest pewna kobieta, która przeszła piekło komory gazowej w Oświęcimiu.

Obróncami oskarżonych jest 12-tu brytyjskich i jeden polski oficer. Akt oskarżenia zarzuca podstępny mordowanie wielu obywateli państw sojuszników i bestialskie znęcanie się nad więźniami.

Przed wyborami w Jugosławii i Francji

LONDYN, (Polpress). — Szef rządu francuskiego de Gaulle przesłał na ręce sekretarza partii socjalistycznej Daniela Mayra odpowiedź na memorandum wystosowane do niego przez Powzechną Federację Pracy (CGT), partię radykalno-socjalistyczną, socjalistyczną, komunistyczną i ligę praw człowieka. W memorandum tym wysunięto żądanie przeprowadzenia pewnych zmian w ordynacji wyborczej. Gen. de Gaulle w odpowiedzi swej odrzucił w zasadzie postulaty wysunięte w memorandum i zapowiada jedynie pewne korekty w przemysłowych okręgach wyborczych.

PARYŻ (Polpress). — W Paryżu odbyła się konferencja delegatów Powzechnej Konferencji Pracy, partii radykalno-socjalistycznej, socjalistycznej, komunistycznej i ligi praw człowieka, celem zajęcia stanowiska wobec odpowiedzi gen. de Gaulle. Po naradzie powzięto rezolucję, w której wyrażono ubolewanie, że szef rządu francuskiego przesłał odpowiedź, która jest

Sąd upoważniony jest do wydania wyroku kary śmierci przez powieszenie lub rozstrzelanie, ewentualnie zasądzenie ożkarżonych na dożywotnie więzienie.

SPRAWA AUSTRIACKICH PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

WIENIEŃ (Polpress). — Rząd austriacki powołał do życia dwie komisje, które mają się zająć sprawą austriackich przestępców wojennych. Zadaniem pierwszej komisji jest przekazanie trybunałowi w Norimberdze, materiałów odnoszących się do spraw: Seysa, Ingustra, Kaltenbrunnera, Baldura von Schiracha, Gustawa Szmidla. Zadaniem drugiej komisji jest sporządzenie listy osób, które zostaną postawione przed austriacki sąd za zbrodnie wojenne.

„obrażliwa w treści i formie”. W formie jest ona obraźliwa, gdyż nie została doręczona przedstawicielowi CGT, treść zaś jest obraźliwa, gdyż szef rządu ignoruje w niej sprawiedliwe postulaty partii i organizacji. Konferencja w rezolucji swej podkreśla, że szef rządu francuskiego proponuje drobne zmiany, co oznacza, że „zasadniczą sprawę stawia na płaszczyźnie poniżających targów”.

WYBORY W JUGOSŁAWII

BELGRAD (Polpress). — Marszałek Tito oświadczył w przemówieniu transmitowanym przez radio belgradzkie, że wybory do jugosłowiańskiego zgromadzenia ustawodawczego odbędą się 11 listopada, b. r. i że po raz pierwszy udział wezmą wszystkie klasy społeczne oraz kobiety.

Front Ludowy zjednoczy wszystkie elementy demokratyczne i wystawi wspólną listę wyborczą. Partie opozycyjne mają prawo ogłoszenia swoich kandydatów i prowadzenia agitacji wyborczej.

Partie polityczne w Austrii i Niemczech

WIENIEŃ. — Agencja Reutersa donosi, że na skutek zezwolenia Sojuszniczej Komisji Kontroli dopuszcza się we wszystkich krajach związkowych Austrii działalność partii politycznych. Za legalne uznane zostały partie: socjal-demokratyczna, komunistyczna i ludowa. Wszystkie inne nowotworzące się partie winny przedstawić Komisji Kontroli swój program, celem zalegalizowania. Już uznano trzy główne partie: obojętne stanowisku latifundia wojny i niszczalnej Austrii, zobowiązują się przestrzegać zasad demokratycznych, honorować zarządzania władz okupacyjnych i pomagać w ich realizowaniu.

skle, począwszy od dnia 30 stycznia 1933 r. trwać ma obowiązujać.

Natomiast od dnia 15 września 1945 r. wprowadza się swobodną przynależność do legalnych partii politycznych. Jednakże surowe kary, włącznie z karą śmierci, grzą za próby utworzenia grup o ideologii hitlerowskiej, za propagowanie zasad i idealów militarystycznych, za głoszenie hasł rasistowskich i różnic wyznaniowych.

REPUBLIKANŚKI

RZĄD HISPZAŃSKI PRAGNIE BYC UZNANY PRZEZ SOJUSZNIKÓW

LONDYN, (Polpress). — Republikański rząd hiszpański na emigracji zwrócił się do Konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych z wnioskiem o uznanie go przez pięć Mocarstw. Republikański minister spraw zagranicznych De Los Rios przebywał do Londynu, celem nawiązania osobistego kontaktu z ministrami spraw zagranicznych.

Jednocześnie donoszą z Paryża o utworzeniu republikańskiego rządu katalońskiego na emigracji. Jose Izla objął w nim funkcję premiera.

Togo aresztowany

WASZYNGTON. — Były japoński minister spraw zagranicznych Shigenori Togo został w ubiegłym tygodniu aresztowany przez władze okupacyjne.

Uwięziony został także był premier marionetkowego rządu filipińskiego — José Laurel.

ZAOSTRZENIE CENZURY W JAPONII

WASZYNGTON. — Szef cenzury okupacyjnej w Japonii pułkownik Hoover podał prasę i radio japońskie dalszym ograniczeniom, wychodząc z założenia, że wyłamują się one spod obowiązujących przepisów i podają tendencyjne wiadomości.

W rozkazie pułkownika Hoovera podkreślono jest szczególnie, że Japończycy winni pamiętać o tym, iż musza ściśle wykonywać dawane im rozkazy.

PARTYZANCI CHIŃSCY

NA PÓŁWYSPIE MALAJSKIM

LONDYN, (Polpress). — Agencja „United Press” donosi z Singapooru, że partyzanci chińscy objeli władzę w wielu miastach i miasteczkach na półwyspie Malajskim, aby nie dopuścić do rabunków i utrzymać porządek aż do przybycia wojsk brytyjskich.

GETTO W SZANGHAJU

WASZYNGTON (Polpress). Sprawozdawca agencji „Associated Press” donosi, że odnalazono 15.000 Żydów niemieckich w ghetcie w Szanghaju. Ludzie ci, którzy uciekli z Austrii i Niemiec przed przesładowaniami gestapo, byli stłoczeni za drutami na obszarze 1 kilometra kwadratowego w straszliwych warunkach sanitarnych. Sa oni ogromnie wyczerpani z powodu głodu, chorób i przesładowań. Tysiące zmarło na skutek braku opieki lekarskiej.

PROKURATOR NIEMIECKI W CZECHOSŁOWACJI ZAWISŁ NA SZUBIENICY

PRAGA. — Były prokurator niemiecki w czasach „Protectoratu” dr. Blaskowiczka skazany został wyrokiem Trybunału Ludowego na karę śmierci przez powieszenie za spowodowanie zamordowania przez hitlerowców 122 patriotów czeskich. Oskarżony był niemiecem sudekim. Wyrok wykonano w nocny” na sobotę ub. tygodnia.

ZONA I CÓRKA HIMMLERA BĘDĄ ZEZNAWAŁY W PROCESIE W NORIMBERDZE

LONDYN, (Polpress). — Zona i córka Himmlera, które znajdują się w Rzymie zostaną przewidziane do Norimbergii, aby złożyć zeznanie przed Międzynarodowym Trybunałem Wojennym, w sprawie Goerlina i Hessa.

KIEDY ODBĘDZIE SIĘ PROCES LAVALA

PARYŻ (Polpress). — Francuski minister sprawiedliwości skierował do Sądu Najwyższego pismo, w którym domaga się szybkiego zakończenia śledztwa i rozpoczęcia procesu przeciwko Lavalowi w pierwszych dniach października tak, aby wyrok mógł paść przed wyborami.

PRZEKSZTAŁCENIE PÓLICJI W GRECJI

LONDYN (BBC). — Zreformowana policja i bandarmaria grecka przemie wszystkie agendy od istniejącej dotychczas Gwardii Narodowej. Policja grecka liczyć będzie obecnie 20.000 funkcjonariuszy, którzy przeszkoleni zostali przez instruktorów i oficerów angielskich.

BELGIJSKI MIN. SPRAW ZAGR. PRZYBYŁ DO WĄSZYNGTONU

WASZYNGTON (Polpress). — Belgijski minister spraw zagranicznych Spaak przybył do Waszyngtonu, celem omówienia z zastępcą ministra spraw zagranicznych Achesonem kwestyj finansowych i gospodarczych.

W BUŁGARII ZNIESIONO CENZURĘ KORESPONDENCJI DO AMERYKI I ANGLII

SOFIA. — Dyrektor departamentu prawnego w Sofii zawiadomił oficjalnie przedstawicieli prasy amerykańskiej i angielskiej, że wszelka korespondencja prasowa, wysyłana z Bułgarii do Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii nie podlega cenzurze.

Wzrost dostaw angielskich dla Europy

LONDYN (BBC). — W ciągu ostatnich pięciu miesięcy dostawy angielskie dla wyzwolonych krajów Europy wzrosły według obliczeń brytyjskiego Ministerstwa Handlu o 33%. Dotyczy to szczególnie dostaw margaryny, młosa, ubrań i kapełków. Ostatnie transporty przetranszowane były specjalnie dla Francji, Belgii, Holandii, Norwegii, Polski, Jugosławii, Grecji i Czechosłowacji.

DOPUSZCZENIE DZIAŁALNOŚCI PARTIJ POLITYCZNYCH W BRYT. STREFIE OKUPACYJNEJ

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi, że według oświadczenia marszałka Montgomery'ego okupacyjna władza brytyjska ma zamiar dać Niemcom możność realizowania zasad i idealów demokratycznych, wobec czego dopuszcza się działalność partii politycznych.

Marszałek odniósł i sprawa hitlerow-

Nie żałujemy krwi

Lala się po wszystkich polach bitew. Barwiła szarość kamienie tragiczną czerwoną. Przesycała biel ścian w zhańbieniu, nim splonęły podpalone zbrodniająca ręka. Upiły w krwi pozwał życia miliony ludzi. Przewiał przez walała się straszliwa burza ludzkiego szaleństwa, zbrodni, bohaterstwa i poświęcenia.

Nad krajami, którymi dotąd rządzili, awyrodniłi zbrodniarze, wzeszło słońce wolności, spokoju — promieniami swymi osuszając łąz, lecząc rany. Słońce wolności wzeszło także nad polską ziemią.

Zdawało się, że nikt z Polaków nie będzie usiłował siać niezgody wśród Polaków, którym los dozwolił przeżyć długi okres straszliwej niewoli i upodlenia, których los zachował od śmierci w hitlerowskich katowniach, pod murami miast i na polach bitew.

W momencie wielkich, historycznych przemian, w chwili, kiedy Lud Polski Demokratycznej buduje w ciężkim trudzie nową Polskę — w niedostatku, czestokroć głodny i obdarty — w takim momencie, ktoś — kogo szczytnym zadaniem jest głoszenie miłości bliźniego — rzuca między trisłone ludzi hasła nienawiści, zapowiedź nowego rozlewu krwi. Kto walczył czynem przeciwko zbrodniczej przemocy największych zbrodniarzy świata, kto miał odwagę nieść swe życie w ofierze Ojczyźnie, kto miał szlachetną dumę wolnego człowieka mimo przemocy — ten w wywołanym narodzić nie będzie siał zametu.

Obóz Demokracji Polskiej, który zorganizował zbrojną walkę przeciw zaborcy, Obóz, który wziął na swe barki odbudowę kraju i doprowadził do tego, że Polska, kraj najbardziej zniszczony spośród wszystkich krajów Europy — może się pierwsza wykazać przeźroczą gospodarczą — ten Obóz ma prawo decydowania o wszystkim cokolwiek tyczy Polski odrodzonej.

I dlatego mocno niepokojącym objawem są wystąpienia niektórych katolickich księży, nawołujących do stworzenia oporu przeciwko reformom, przeprowadzanym przez Krajową Radę Narodową i Rząd Jedności Narodowej. Z jasnogłębkiej ambony w dn. 26 ub. m. zostały rzucone między ludzi, przybyłych po to, aby się modlić — słowa, nie mające nic wspólnego z kwestią wiary, a raczej odnoszący się one do zagadnień natury ogólnopaństwowej i politycznej.

Jeden z kapłanów z zapalem godnym lepszej sprawy, nawoływał do niewierzenia gazetom, wychodzącym w kraju, gdyż one kłamią.

Inny twierdził, że tylko prawom kościelnym trzeba się podporządkować, gdyż prawa świeckie nie obowiązują wtedy, kiedy się z nimi nie zgadza Kościół. Jeden z paulinów — o. Polikarp nawoływał do czynnego oporu przeciwko mającej prawdopodobnie nastąpić reformie prawa małżeńskiego, przeciwko ustawom, wchodzącym w życie. Sugerował zebraniem, jakoby w Polsce tworzyło się „królestwo szatańskie”, z którym trzeba będzie toczyć walkę. Alegoria dość przetrząsała, jeśli się weźmie pod uwagę, że w dalszym przemówieniu paulin ten wzywał zebranych przed „Szczęciem” do niezalowania krwi, jeśli przyjdzie walczyć w obronie „Chrześcijańskiej Konstytucji Prawa Małżeńskiego”.

Do walki z szatanem wystarczy święcena woda — a komu i przeciwko komu potrzebna jest krew ludzka?

Odrodzone Państwo Polskie jest państwem świeckim a nie kościelnym i obywatel tego państwa obowiązani są podporządkować się prawom w nim obowiązującym — nawoływanie zaś do nieposłuszeństwa jest czynem niegodnym obywatela, więcej nawet jest karalnym przestępstwem. Trzeba nie zapominać o tym, że każde dziecko, rodzące się w rodzinie polskiej, jest wprawia Polakiem, a potem do piero — po ewentualnym chrzcie — katolikiem.

Dlatego też jest czynem zbrodniczym nawoływanie ludności do niezalowania krwi w walce o obronę praw, których nikt się nie odbiera. Reforma prawa małżeńskiego w Niemcym nie krepuje swobody wyznającej katolików, nikomu nie jest w stanie i nie zamierza zabronić korzystania z usług kościelnych. Nie można nikomu zabronić, aby się modlił, chodził do kościoła, brał ślub w kościele i chroził w kościele dzieci. Ale nie można także nikomu zabronić, jeśli z pominięciem kościoła chce zawrzeć małżeństwo lub zarejestrować prawnie dziecko z pominięciem kościelnego chrztu. Żuknie wtedy przynajmniej stróża religijny, kiedy zostanie wprowadzone jednolite świeckie ustawodawstwo regulujące sprawy małżeńskiej, kiedy powstanie świecka instytucja uprawniona do rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów.

Tak pojęta sprawiedliwość — nie może mieć przezwyciężnika w żadnym uciecznym człowieku. Nie można dopuścić, aby powstała państwo w państwie.

W Wolnej, Niepodległej Polsce Demokratycznej, w kraju wielkich przemian społecznych, nie wolno jest dla własnego „widzimisie” — nawoływać do oporu wobec władz, do przelewu krwi.

Czy straszniej morderstwa zdają sobie sprawę z tego, że w chwili, w której oni wicherzą — setki tysięcy ludzi zgarniętych w ciężkiej pracy, czestokroć o głódzie —

buduje przyszłość ojczyzny naszej?

Czy wiedzą o tym, że Obóz Demokracji powstawał w krwawej walce z najeźdźcą? Czy wiedzą o tym, że wolność naszą zapłała wywalczona czynem zbrojnym tych właśnie „sług szatańskie”, którzy zdecydowali o tym, że Polska ma być krajem postępu, a nie krajem zacofania i reakcji, jak by to chcieli niektórzy „obywateli” spod znaku mieczyka, owianego Ozonem. Jedna mała kłopotliwa: — Ostrożnie z krwią...

Nie chcecie dla swych materialnych przywilejów marnować tego drogiego rubina. Nie wściekajcie się, w ludzi nienawiści i nieściecie niepokojów. Zastanówcie się i uswiadomcie sobie, że w walce mogą wygrać oprócz otumanionych ludzi — także i inspiratory teje.

Uczmy z wysokości ambon, szkolnych katedr i wiecowych mównic — rozwiązywania i usuwania przeciwności, na drodze wzajemnego porozumienia. Kto wziął ciężar walki na barki swoje, kto buduje nową przyszłość — ten nie pozwoli, aby w kraju,

w którym jest gospodarzem — decydował interes Rzymu.

Gospodarzem w kraju jest lud polski. I nie będzie się lala krew tego ludu po to, aby mogła zwyciężyć czyjaś teza o niemożności „małżeństwa cywilnego”. Zamiast wicherzyć i w ten sposób iść na rękę reakcji, która jest wrogiem ludu polskiego — czy nie lepiej by było iść ręką w rękę z chłopem, któremu chciałaby reakcja ziemię wydrzeć, z robotnikiem, którego ta sama reakcja chciałaby zakuć w pęta wyzysku, z urzędnikiem, gausycielem, inżynierem, lekarzem i wszystkimi tymi, którym droga jest Ojczyzna Ludzi Pracy? Rubinowa krew lala się po to, aby w Polsce nie było już więcej przemocy, krzywdy, głodu i nienawiści. Przesyła się i ta krew ziemia... O tym powinien pamiętać każdy człowiek, chcący nazywać się godnym członkiem Wielkiej Rodziny Polskiej. A w pierwszym rzędzie — pamiętać o tym powinien kapłan katolicki, jeśli jest Polakiem.

(—) Grzywnowicz Roman.

Szef delegacji rumuńskiej

o stosunkach rumuńsko-polskich

WARSZAWA (Polpress). — Szef rumuńskiej delegacji handlowej, bawiarz w Polsce, Titus Christueranu, dyrektor komisarjatu generalnego handlu zagranicznym Rumunii podzielił się z przedstawicielem PAP Polpress wrazeniami odniesionymi z Warszawy oraz opisał na temat stosunków gospodarczych polsko-rumuńskich. Konwencja handlowa polsko-rumuńska, oświadczając między innymi, że rozmowa, podpisana w Moskwie, reguluje obroty towarowe między obydwojma państwami. Celem obecnego pobytu delegacji w Warszawie, jest ustalenie praktycznych sposobów jej natychmiastowej realizacji, dlatego przy delegacji rumuńskiej znajdują się również ekspedycje kolejowej, którzy wspólnie z kolegami Polakami opracują najważniejszy w tej chwili plan transportowy. Strona rumuńska ma nadzieję rozszerzenia podstaw tej konwencji, celem umożliwienia dokonywania w Polsce zakupów innych towarów polskich, a nie tylko samego węgla. Już obecna konwencja daje gwarancje, że wymiana handlowa polsko-rumuńska będzie kilkakrotnie większa niż wymiana handlowa polsko-rumuńska przed wojną.

Mówiąc o swej ojczyźnie, szef rumuńskiej delegacji oświadczył, że kraj jego jest pochłonięty zapadnięciem odbudowy kraju, w której uczestniczą: robotnicy, chłopci i demokratyczna inteligencja rumuńska. Kraj otwiera się z naleciałości szarymu. Poza kłopotliwość odbudowy kraju, Rumunia walczy z trudnościami w dostawie aprowizacyjnej. W kraju typowo rolniczy daje się odczuwać w niektórych okolicach znaczny brak zbóż, skąd plynie polityka zawierania umów i układów gospodarczych z krajami sąsiednimi. I na tym tle umowa handlowa z Polską ma duże znaczenie. Pan Christueranu wierzy, że Rumunia wkrótce znów będzie mogła uczestniczyć w aktywności ekonomicznej międzynarodowej i może nawet bardziej czynnie niż przed wojną.

Wygład Warszawy zrobił na naszym rozmówcy wstrząsające wrażenie. Gdy z okien Polonii patrzył na miasto między łez w oczach. Podziwiał niezłomnego ducha Warszawy ożemu da wyraz po powrocie do Bukaresztu w szeregu publicznych odczytów, w których zapozna swój kraj z obecnym obliczem Polski demokratycznej.

Lista osób, które miało aresztować gestapo po zajęciu Anglii

LONDYN. — Okupacyjne władze brytyjskie w Niemczech dokonały ciekawego odkrycia. Odnależona została mianowicie lista osób, które miały zostać natychmiast aresztowane przez gestapo i policję niemiecką w wypadku inwazji na Anglię i okupacji wysp angielskich. Lista ta obejmuje około 2800 osób, szczególnie „niebezpiecznych” dla reżimu hitlerowskiego. Lista zaczyna się nazwiskiem Winstona Churchilla, a kończy się na zupełnie nieznanym uchodzącym żydowskich. Lista zawiera nazwiska prawie wszystkich wydawców angielskich oraz ich personelu, wybitnych uczonych uniwersytetów brytyjskich, członków wybitniejszych łóż masonskich, przewodniczących około 400 towarzystw dobroczynnych, (1) społecznych, klubów i związków zawodowych, dziennikarzy reprezentują-

cych wszystkie odłamy opinii publicznej, speakerów radiowych, wybitnych autorów i powieściopisarzy, aktorów, śpiewaków oraz w szczególności członków rządów uchodźczych, które znajdowały się na terenie W. Brytanii. Obecny szef Republiki Francuskiej gen. de Gaulle jest określony w tej liście jako były generał francuski.

Oto jakie zamiany miała Rzesza niemiecka na wypadek zajęcia wysp brytyjskich. Tym bardziej więc jest dziwne obecne postępowanie okupacyjnych władz brytyjskich wobec niedoszłych katów narodu brytyjskiego. Takie postępowanie jakiego można zauważyć obecnie, doprowadzić może do tego, że Niemcy doczekają się mogą kiedyś realizacji swych „szarych” zamierzeń.

Uchwały Rady Narodowej we Francji

PARYŻ (Polpress). — Prezydium nowopowstałej Rady Narodowej Polaków we Francji przyjęło decyzję o ogłoszeniu miesiąca kampanii sprawozdawczej i utworzeniu rad narodowych Polaków we Francji. Przyjęto zasadę, że Rada Narodowa będzie załatwiała sprawy wszystkich obywateli polskich bez różnicy ich przynależności organizacyjnej w przeciwnieństwie do metod stosowanych przez sanację. Uchwalono również poinformować opinię publiczną i francuską o pragnieniu wychodźstwa polskiego przyczynienia się do podniesienia poziomu we Francji i wzywano górników polskich do tworzenia ekip szturmowych w kopalniach francuskich. Zadania emigracji powinny być przedstawiane rządowi francuskiemu.

obokokrólów, uregulowanie sytuacji Polaków dotkniętych w latach 1940—1944 zarządzeniami wydalenia.

Delegacja roganizacji emigracyjnych przyjęła została przez generalnego sekretarza francuskiej federacji górników Dugnet i w imieniu polskiego wychodźstwa, a w szczególności górników, delegacja zadeklarowała gotowość pracy jak najczynniejszego udziału w dziele odbudowy gospodarki Francji. Delegacja zaproponowała utworzenie polskich szturmowych ekip górniczych w kopalniach, gdzie Polacy stanowią duży procent załogi. Dugnet dziękując delegacji i pochwalając jej propozycje, wyraził przekonanie, że górnicy polscy we Francji tak jak w okresie walki wywołali tak i teraz w okresie odbudowy przyczyniają się do utrwalenia sławy Polski Demokratycznej we Francji.

Prezydium Rady Narodowej Polaków we Francji zapoznało z najważniejszymi postulatami emigracji przedstawicieli rządu polskiego, którzy złożyli zapewnienie, że Rząd Jedności Narodowej poczyni kroki dla odnowienia i uzupełnienia w najbliższym czasie konwencji polsko-francuskiej ze szczególnym uwzględnieniem spraw starców, wdów i sierot górników, inwalidów wojennych oraz inwalidów pracy. Postulaty wychodźstwa w stosunku do władz francuskich sprowadza się do pełnego zrównania Polaków z Francuzami w dziedzinie ubezpieczeń społecznych i opieki społecznej, obniżenia opłat z karty tożsamości dla robotników wszystkich katezori, wypłacenia odszkodowania dla robotników polskich w Alzacji i Lotarynżu, którym ściągano w czasie okupacji 15% od zarobku, umieszczenia na terenie całej Francji systemu specjalnych przestępek dla

Stosunki anglo-francuskie

PARYŻ (Polpress) — Korespondent Reutersa omawia wywiad udzielony przez generała de Gaulle korespondentowi „Timesa” na temat stosunków anglo-francuskich. General de Gaulle wezwał do prowadzenia wspólnej polityki Francji i Wielkiej Brytanii wobec Niemiec i na Wschodzie oraz dodał, że sojusz anglo-francuski bez tej wspólnej polityki byłby gmaczem budowanym na piasku. General de Gaulle jest gorącym zwolennikiem realnego sojuszu anglo-francuskiego. W czasie pobytu w Stanach Zjednoczonych szef rządu francuskiego mógł się przekonać, że międzynarodowa kółka amerykańskie raczej niechętnie odnosa się do jego koncepcji w sprawie Niemiec zachodnich. Delegacja francuska zaproponuje Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych odwołanie od Niemiec dorozcza Renu i ekonomiczne wyodrębnienie Zagłębia Ruhry oraz wykorzystanie zasobów tych terenów dla odbudowy Europy zachodniej.

Prasa francuska dotychczas nie przyniosła jeszcze komentarzy do wywiadu generała de Gaulle.

„Ce Soir” ostro przeciwstawia się planom podziału Europy na strefy. „Szef Rządu Tymczasowego” pisze gazeta — pragnie ścisłego sojuszu pomiędzy narodami zachodnio-europejskimi i wydać, się być zwolennikiem prządni Europy na dwie strefy. Chciałby on widzieć naszego wielkiego sojusznika — Związek Radziecki odsuniętym ku wschodowi. Nie należy zapominać, że chociaż koncepcja „bloku zachodniego” posiada zwolenników, we francuskiej prasie socjalistycznej, to jednak zrodziła się ona w kołach konserwatywnych brytyjskich i znalazła gorących obrońców w kołach rządowych frankistowskiej Hiszpanii. Wystarczy to, aby do planów tego rodzaju odnieść się z największą podejrzliwością.

W SPRADIE POWROTU POLAKÓW DO KRAJU

JERUZALIMA (Polpress). — Komitet obywatelski Jedności Narodowej w Palestynie wydał odezwę do żołnierzy polskich za granicą, wzywającą do powrotu do ojczyzny.

NOWY JORK (Polpress). — Katolicki „Dziennik Chicagowski” wskazuje na wielkie osiągnięcia Polski w Poczamie i wzywa Polaków w Stanach Zjednoczonych do powrotu do kraju. „Dla Polaków otwarte zostały tereny, na których będą mogli żyć w dobrobycie”. Pismo wzywa emigrację polską do udzielenia, jak najdalej idącej pomocy.

„Przewodnik Katolicki” w New Britain ostro atakuje reakcję polską. Pismo przypomina o interesujących faktach świadczących o „lojalności” reakcjonistów. Depesze szyfrowane przesyłane przez Sikorskiego lub ministrów jego gabinetu do ambasady polskiej w USA, były natychmiast doreczane sanacji.

ZOLNIERZE ŻYDOWSCY PILNUJĄ JEROCÓW NIEMIECKICH

PARYŻ (Polpress). — Agencja „Associated Press” donosi, że dwa bataliony palestyńskiej brzygady żydowskiej, zostały skierowane do Holandii, gdzie sprawują nadzór nad jeńcami niemieckimi, którzy zstępi sa przy rozmnowianiu wybrzeża.

CHILE RATYFIKOWAŁO STATUT NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi z Santiago, że rząd chilijski ratyfikował w ubiegłym tygodniu Statut Organizacjny Narodów Zjednoczonych.

Zatrute strzały

Histoia niezwykła

Siedziałem w parku. W pełnej chwili uiralem szept znajomego. Józia. Był w odległym stanie. Spocyno, pochylony, ledwie powłóczył nogami. Opadł ciężko obok mnie na ławce.

— Nóg nie czuję! — jęknął.

— To świetnie! widocznie się nie po-ciska. — odparłem pogodnie.

— Nie to. Po prostu od samego rano lazę. Szukam...

— Czego szukasz? — spytałem z zainteresowaniem.

— Sklepnów, w których sprzedają sztuczne ozdoki ciasta!

— Sztuczne ozdoki?! —

— Nie przerwyj! — poprosił Józio — Obej, widział, przekonałem się, że wiele sztucznych ozdoki ciasta można nabyć. Naprzykład — sztuczne owoce, sztuczne zęby, przypiętowane ręce, nogi, a nawet... — tu uśmiechnął mi się do ucha i szepnął kilka słów, po czym zarumieniał się lekko.

— Doprawdy? A jakiej części ty szukasz?

Józio odparł z nagleym błyskiem w oczach:

— Szukam sztucznych pleców!!!

— A na cóż ci, ona Boga, sztuczne plecy? — zawołałem ze zdumieniem.

— Bo widział, że mam młodą, sepal, zdolność i wykształcenie, ale nie mam — pleców! A bez pleców dzisiaj sztucznie nie znajdziesz przywólnej posady. Włec poczem się inwalida i postawo-witem sobie defekt umysłowy... Szukam sztucznych nóg e c w!!!

Skinął głową z ponurym wyrazem twarzy i powłóczył się w dalszą drogę.

B. Brzostowski.

Witold Zechenter

Janusz Korczak-symbol

Henryk Goldschmid urodził się w roku 1878 i był bardzo krótko. Żył tylko dwadzieścia kilka lat. Już w czasach uniwersyteckich Henryka Goldschmida, zrodził się z niego Janusz Korczak, który następnie przez kilkadziesiąt lat miał reprezentować tego dziwnego człowieka i pisarza. O tym, że Janusz Korczak nazywa się właściwie Henryk Goldschmid, wiedzieli doskonale garstka ludzi najbliższych i historycy literatury, pewnie także ówczesna policja rosyjska w Warszawie.

Janusz Korczak pisał przez lat kilkadziesiąt, przez lat mniej więcej czterdzieści. Był to wielki okres literatury polskiej. Był to okres Jeszcze Prusa i Sienkiewicza, a już Żeromskiego — Reymonta, a już neoromantyzmu Młodej Polski. Janusz Korczak nie należał do plejady największych. Skromnie wiódł żywot literacki na marginesie najwyższych osiągnięć geniuszy polskiej literatury jak Żeromskiego czy Wyspiańskiego albo wielkich pradów i sukcesów triumfalnych jak w pewnym wstępie określał m. p. Przy brzesku. O Korczaku nigdy nie było za głośno, chociaż każdy go znał i każdy go czytał. Znała go cała Warszawa i to nie tylko wtedy, w czasach przed tamtą Jeszcze wojną, ale do ostatka, do wybuchu wojny 1939 roku. Korczak był przyjacielem Żeromskiego i przyjacielem całej Warszawy literackiej do najmłodszych poetów włącznie. Był postacią charakterystyczną, jedną z tych, której nie mogło się nie znać, będąc w Warszawie, gdzie Korczak spędził wnieście całe życie. Z promiennym uśmiechem, z nieodłączną fajeczką, potrafił Korczak gawędzić całymi godzinami o sprawach literackich, których miał subtelne wyuczenie.

Ale nie był to człowiek, który na gawędzie spędzał życie, nie był jednym z kawiarzów przy czarnej kawie. Był czynny, był na prawdę czynny w ciągu kilkadziesiąt lat i jako pisarz i jako pedagog. Właściwie trudno byłoby określić, co było głębszym nurtem w Januszu Korczaku — pisarstwo czy czynna miłość dziecka. Czy pedagog uzupełniał się w pisarzu, który w swych utworach znajdował pole do wypowiedzenia tego, czego nie mógł wypowiedzieć czysem pedagogicznym, czy też naodwrot, wybitny pisarz, pełen nerwu, satyryczny temperament i subtelny poeta pełen liryzmu znajdował żywotne uzupełnienie w pełnej akcji dla dobra biednego, zaniedbanego dziecka — sieroty. W każdym razie Korczak był idealnym, a tak rzadko spotykanym typem człowieka, w którym teoria wyprowadzana w utworach literackich znakomicie szła w parze z praktyką życia. W utworach swych głosił dobro, szlachetność, wszystkie szczytne ideały humanitaryzmu — i takim też był w życiu i za te ideały poniósł męczenniczą i dobrowolną śmierć.

Pisał książki dla dzieci i młodzieży jak np.: „Król Maciuś Pierwszy”, „Król Maciuś na wyspie bezładnej”, „Bankructwo małego Danka”, „Moški, Joski i Srulę”, „Jaski, Jaski i Franki” — i były to arcydzieła psychologii dziecka ulicy, sieroty bezdomnego, dziecka na koloniach wakacyjnych czy w szkole. Książki te, ulubione przez najmłodszych czytelników, nabierały pełnego ramienia w lekturze dorosłego. Dopiero bowiem dojrzały czytelnik wykrywał słabą myśl, wskazaną nadmiernie psychologizacji w nucie miłej fabuły, beztrudnego zda się dowcipu, w cyklu obrazków z życia dziecka. Plan też dla dorosłych, normalna belestryka powieściowo-nawelista, tak bardzo przeoczona ideałami serdecznie odczytymi, jak w książkach „Dziecko ulicy” czy „Dziecko salonu”. Całość swej niezwyklej duszy zamknął jednak Korczak w tym, co było odzwierciedleniem jego faktycznej pracy, faktycznej treści jego życia, a mianowicie w książkach pedagogicznych jak „Prawidła życia”, „Prawidła dziecka do szacunku”, „Jak kochać dziecko”, „Pedagogika żartobliwa”. Są to ewangelie rozumnie miłości dziecka, są to książki, które, których lektury i wnikliwego zrozumienia nie można wyobrazić sobie oddzielną od pedagogii. W ostatnich latach przed wojną popularyzował Korczak swą sercem żartobliwą pedagogiką przez radio, wygłaszając cotygodniowy felieton przed mikrofonem rozłożony warszawskiej jako Stary Doktor. Równocześnie też długo lata prowadził w dziennikarstwie warszawskim dział literatury dla dzieci i przemówień, żywej, niespokojonej namiętności jego dziennikarstwa korespondencji z najmłodszymi czytelnikami żęty.

Ale powiedzieliśmy, że w tej swojej działalności literackiej, dziennikarskiej, radiowej zamknął to wszystko, co było właściwą treścią jego duszy i motorem jego życia. Co to było? Otóż Korczak poświęcił się sprawie opuszczonego dziecka nie teoretycznie, ale naprawdę, praktycznie. Całe swe życie opiekował się sierotami, dziećmi ulicy, wyrzutkami po przytulankach i sierotach, dziećmi na koloniach i w internatach. Motorem jego życia była najdosłowniej odczuta miłość dziecka — i to nie tylko, która zia miłość rodziców, które ma

swój świat pewnego dobrobytu i spokoju, ale miłość dziecka, które nie ma nic, które jest sierotą, które jest chore, które jest opuszczone. Te najbiedniejsze dzieci miały w Korczaku najzwyklejszego ojca. On oddał im całe życie i im to dedykował swoją dobrowolną, okropną śmierć.

Był pedagogiem z zamiłowaniem, pełnym integralnego poświęcenia. Nie było rzeczy, której by nie zrobił dla najbardziej potrzebujących, nie było takiej, która by w jego życiu ważniejsza była od sprawy dziecka. Poświęcił im swój czas, swoje zdrowie, swoje zarobki i literackie. Pracował dla nich bezinteresownie, nigdy oficjalnie, z piętnem urzędowości opieki. Pracował dobrowolnie nie jak

urzędnik, lecz jak ojciec. I naprawdę zastępował ojca tysiącom sierot w ciągu kilkadziesiąt lat.

Z obserwacji swych i doznań budował potem książki pedagogiczne, psychologiczne, książki jedyne w swoim rodzaju. Podobnych nie mamy w literaturze polskiej, a przypuszczalnie i w innych literaturach. Drugiego Janusza Korczaka nie ma. Niestety, nie ma — i to westchnienie jest tragiczne nie tyle dla literatury, ile dla tej największej bodaj nędzy, tej najsmutniejszej, jaką stanowią sieroty zdane w naderżym razie na urzędową, suchą jak kromka chleba opiekę paragrafów, a nie serce.

d. a. n.

Fraszki i wierszyki

Wilk w owczej skórce

(Sześć prasy hitlerowskiej Dietrich wrocił się do marsza. Montgomery'ego z prof. ba o pozwoleniu redagowania pisma...)

Podumał trochę Sprytny pan Dietrich — Jak do serce wrogów Znaćbyś wytrych?

Napisał listek: „Mój Montgomery, Już mi obrzydły Wszystkie Hitlerzy!”

Wzawsz kochał Bawo Alantów — Będę Wam pisał Szczerze, bez kantów!

Lecz mu odpisał Pan Montgomery: „Mamy w pamięci Pańskie „Stürmerzy!”

Był bez opieki Nie został uwakże, Znajdziesz mieszkanie Wygodne — w Lagrze!”

BB.

KRONIKA

Uwaga! rodziny osób przebywających w Szwajcarii

W związku z wyjazdem poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej do Szwajcarii, zawiadamia się rodziny żołnierzy i osób cywilnych przebywających w Szwajcarii, do Poselstwa Rzeczypospolitej do rzeczy listy i wiadomości, które zostaną nadesłane na adres: Wydział Zachodni Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Warszawa, Al. Świeża 23.

Listy należy opatrzyć napisem: Dla Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Szwajcarii.

Odprowa burmistrzów, wójtów, sekretarzy, i przewodniczących

W związku z akcją realizacji dostaw na świadczenia rzeczowe na rok 1945/46 Starosta Powiatowy ob. K. Kaźmierczak zarządza:

- 1) Odprowa burmistrzów, wójtów, sekretarzy i przewodniczących gromadzkiej komisji dostaw oraz referentów i poborców na dzień 18.IX.45 r. (wtorek) godz. 10-ta rano w Częstochowie kłno „Baltyk” obok Katedry z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawa świadczeń rzeczowych (kontyngenty)
- 2) Sprawa zasiewów
- 3) Sprawa odbudowy wsi
- 4) Wolne wnioski

Nowe banknoty Narodowego Banku Polskiego w odcinkach po 1.000 zł.

Postępująca odbudowa kraju i rozwój życia gospodarczego powodują stale zwiększające obroty towarowych. Realizacja tych obrotów odbywa się drogą przelewów bezgotówkowych i wyplat gotówkowych. Niewystępienie zbyt drobne otyczki pieniężne utrudniają zarówno przewóz potrzebnej gotówki, jak i obrót nią. Z tych samych powodów sfery gospodarcze gwałtowały się stale do Narodowego Banku Polskiego o wypuszczenie banknotów w odcinkach 1000 zł.

Narodowy Bank Polski chce zadocę uczynić słusznym żądaniem sfer gospodarczych i nawiazując do zwyczajów pieniężnych innych krajów, zamierza wkrótce emitować banknoty w odcinkach po 1.000 zł. Banknot ten ma wygład skromny, lecz bardzo estetyczny. Pojawienie się jego w tej formie — wobec znacznych trudności fabrykacji pieniędzy i kompletnego zniszczenia wytwórni pieniężnej w czasie powstania warszawskiego — jest najlepszym dowodem odradzania się polskiej produkcji oraz duży kwalifikacji polskiego robotnika i inżyniera. Bilet ten wykonany jest na papierze z wodnym znakiem. Całość rysunku utrzymana jest w kolorze szaro-brązowym i złoto-brązowym. Postródku biletu w stylizowanej ramce znajduje się godło Państwa oraz napisy „Narodowy Bank Polski”, „Tysiąc złotych”.

Numeracja sędmiocyfrowa w kolorze czerwonym umieszczona jest z dołu z prawej strony biletu, a lewej zaś strony skrót „Ser” i litera „N”. Na stronie odwrotnej postródku biletu widnieje wielka liczba 1.000, na niej napisy „Złoty Tysiąc Złoty”.

Zapisy na kurs wieczorowy

Kierownictwo Kursu przy ul. Chłopińskiego 178 zawiadamia, iż lekcje rozpoczęły się. Nowych kandydatów przyjmuje się tylko do 20 września codziennie od 13-tej do 17-cj.

II Komunikat Powiatowego Kom. Odbudowy Warszawy

Fundusz na cel odbudowy Stolicy w dalszym ciągu został zasilony przez pozostałe gminy powiatu częstochowskiego. Z Zarządu Gminy Lipiła nadesłano — 4436 zł. Dankowice (młyn) — 100 zł.; Kamienica-Polska 4234 zł.; Dźbów — 5430 zł.; Olsztyn — 3103 zł.; Krzepiec świetlica — 1426 zł. Ogólna suma wpływu wyniosła 18.739, zł., która przekazano przewodniczącemu Pow. Kom. Odb. Warszawy — (Starostwo Powiatowe). Zarządy gmin, które dotychczas nie złożyły sprawozdań finansowych z przeprowadzonych zbiorów, winny to uskutecznić w terminie jak najrybyszym.

Sprawozdanie finansowe z gminy Wrzozowa zamieszczono w ubiegłym komunikacie w 170 numerze „Głosu Narodu” jest niezgodne ze stanem rzeczywistym, co niniejszym prostujemy, gdyż kwota nadsiłana z gminy Wrzozowa wynosi 8.067 zł.

Z huty „Częstochowa”
Dnia 7.IX 45 r. klasa pracująca na terenie huty „Częstochowa” wystąpiła i żądała w imieniu klasy pracującej: 1) Przeniesienia świadczeń socjalnych na pracodawcy; 2) Zmniejszenia podatków

dochodowych; 3) Stworzenia specjalnych sądów ludowych dla jednostek działających na szkole Państwa; 4) Ostrej walki z szabrownictwem, wprowadzenia obowiązku pracy i utworzenia obrotów pracy dla szabrowników.

Zebrań domagali się również rozdział Kościoła od Państwa.

Wymienione zgromadzenie odbyło się na oddziale walcowym przy obecności robotników dwóch zmian.

P. F. R. reprezentował sekret. dzieła. Raków i sekr. wojew. Kalinowski, którzy dodatkowo nawieścili żądania klasy pracującej.

Żądania pracowniczej huty „Częstochowa” zostały ujęte w formie rezolucji.

Rezolucja po podpisaniu przez Radę Zakładową wysłana została na ręce Premiera Osobli-Morawskiego.

*
Na terenie huty „Częstochowa” odbyło się wielkie zebranie polityczne, w którym wzięli udział: z ramienia P. F. R. — ob. ob. Ziętarski, Piłat, Dzięchowski, Ważła i Dymalski, z P. P. S. ob. Gronkiewicz, Zebraniu przewodniczył ob. Dymalski.

Pierwszy referat wygłosił ob. Ziętarski, który w krótkich, dobitnych słowach, scharakteryzował obecną sytuację.

Mówca zaapelował do czujności i świadomości klasy pracującej, aby nie pozwoliła się wywieść w pole reakcjonistom, kierowanym przez wielki kapital.

Dalsze referaty wygłosili: ob. Gronkiewicz, który omówił działalność P. F. S. w walce o wolność Polski, ob. Dzięchowski o sytuacji gospodarczej i ob. Piłat.

Po referatach wygłosiła się ożywiona dyskusja, w której wzięli udział: ob. Ważła, Pawłowski, Anioleć, Dagodziński, Krzewczyński, Ł. Leszczyński, Markowski Leon i wielu innych. Zebranie zakończyło się odpowiadaniem hymnów narodowych i politycznych P. P. R. i P. F. S.

Fr. Pędrak.

Teatry Miejskie

Dziś w poniedziałek 17 b. m. o godz. 19-jej w dużej sali Teatrów Miejskich „Ludzie na krze”, głośna sztuka w 3 aktach W. Wernera w tłum. M. Szykowskiego, Reżyseria Artura Kwiatkowskiego. Dekoracje W. Wagnera. Obsada słownia: Lidia Korwin, St. Łopuszańska, Blanka Orszajska, Eugenia Dobrowolska, Roman Ciri, Mieczysław Mieczysławski, Bolesław Orliński, Edmund Płonki, Zdzisław Salaburski i Wacław Zwoliński.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia I aktu.

Jutro we wtorek 18 b. m. o godz. pojutrze we środę 19 b. m. „Ludzie na krze” sztuka w 3 aktach W. Wernera.

Niewyłąki koncert muzyki polskiej

Jak już donieśliśmy w poprzednim numerze, zaś powiadziany na dzień 15 b. m. koncert z udziałem prof. Stanisława Nawrockiego został odłożony na sobotę 22 bm. Za kilka dni widzieliście muzyki będą mogli podziwiać tego wielkiego kompozytora i mistrzowskiego pianistę w programie słonym z najpiękniejszych utworów Chopina, Paderewskiego, Moniuszki, Karłowicza, Nowowiejskiego, Nowowiejskiego. Prof. Nawrocki odgra też kilka swoich kompozycji, a śpiewaczką operową p. Zofia Zeyland odpisuje jego przesliczną, brawurową „Karuzelę”. Klejnoty polskiej muzyki — warszawskie arie i potężne pieśni odzworły Franciszek Pacca, odznaczają się pięknym i naderżym sugestywnym głosem.

Przedpradzą biletów w Kawiarni Literackiej od godz. 12-ej do 14-ej i od 18-ej do 22-ej, w Bibliotece Miejskiej od godz. 10 do 12-ej i 4-ej do 6-ej w dniu koncertu przy wejściu (Starostwo Powiatowe, ul. Sobieskiego 7) od godz. 16-cj.

Program kin

Kino „Wolność” i „Polonia” — film sowieński p. t. „Trzewiczki”.

Kino Baltyk — „Panna Ewa”.

Początek seansów:
Wolność i Baltyk — 13, 17, 19,
Polonia — 15.30, 17.30, 19.30.
Sz. siedziska beranki.

Kronika kielecka

Zebrań Powiatowej Rady Narodowej w Kielcach

W dniu 9 września w Domu Kultury Robotniczej w Kielcach odbyło się posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej, któremu przewodniczył ob. Stanisław Michalski. Porządek obrad między innymi obejmował: uchwalenie preliminarza budżetu, wybór członków Komisji Dyscyplinarnej, ustalenie cen za dowóz drewna do składnic i tartaków, zaszerogowanie dróg, rewizję cen robocizny furmanów, wybór brakujących członków do Prezydium i Wydziału Powiatowego i t. p. Posa tym w szerokiej dyskusji poruszono liczne sprawy aktualne z terenu i miasta.

Instytut Rzemieślniczy w Kielcach

W Izbie Rzemieślniczej w Kielcach, w dniu 8 września b. r. odbyło się zebranie organizacyjne Instytutu Rzemieślniczego. Zadaniem Instytutu jako placówki zawodowej — oświatowej, obejmującej działalnością okręg Kieleckiej Izby Rzemieślniczej będzie podnoszenie rzemiosła i dbanie o poziom i rozwój wiedzy fachowej oraz ogólnej rzemieślników. Wiemy, że okres wojny i okupacji niemieckiej odbił się wyniszczająco również na rzemiosło. Obecnie odczuwamy katastrofalny brak rzemieślników, straty w wieloletnich zawodach przewyższające 50 proc. stanu przedwojennego, zaniedbania lat okupacji w dziedzinie wykształcenia ogólnego rzemieślników wymagają szczególnych wysiłków, aby rzemiosło postawić na poziomie odpowiadającym potrzebom. Stąd też zadaniem i celem Instytutu są rozległe. Obecnie prace Instytutu podjętule zostały w ten sposób, że w organizacji Instytutu wyłonione zostały trzy Wydziały, przy czym kierownictwo Wydziałem I objął Starszy Cechu ob. inż. B. Plesner. Wydział II będzie obejmował organizowanie wszelkich kursów dokształcających zawodowych, Wydział III zakreślone zadania Instytutu realizować będzie przez działalność w kierunku popierania i rozwijania, szkolnictwa zawodowego i dokształcania zawodowego. Wydział ten objęła Dyrektorka Gimnazjum Krawieckiego w Kielcach, ob. M. Krzymuska. Wydział III prowadzi ob. J. Zieliński Podinspektor Szkolny Kielecki. W zakres działalności tego Wydziału wchodzi praca nad dokształcaniem ogólnym rzemieślników drogą kursów, odczytów, prasy, organizowania bibliotek i inna działalność oświatowa. Do pracy Instytutu zaprosi szereg wykładców i prelegentów ale oczywiście dopiero przy współdziałaniu wszystkich kielech pierwszemu rzemieślniczo, zamierzano cele będą mogły być realizowane i osiągnięte.

Noce dyżury aptek

W tygodniu od dnia 17 do 23 września b. r. dyżurami następujące apteki: „Śląska” — ul. Marsz. Zymierskiego, „Staromiejska” — St. Rynek 30, Lembe — Raków, Limanowskiego.

Życia kulturalnego

Dziś w poniedziałek 17 b. m. o godz. 19-jej w dużej sali Teatrów Miejskich „Ludzie na krze”, głośna sztuka w 3 aktach W. Wernera w tłum. M. Szykowskiego, Reżyseria Artura Kwiatkowskiego. Dekoracje W. Wagnera. Obsada słownia: Lidia Korwin, St. Łopuszańska, Blanka Orszajska, Eugenia Dobrowolska, Roman Ciri, Mieczysław Mieczysławski, Bolesław Orliński, Edmund Płonki, Zdzisław Salaburski i Wacław Zwoliński.

Kursy oświatowe dla dorosłych

Izba Rzemieślnicza w Kielcach w ramach działalności Instytutu Rzemieślniczego organizuje obecnie kursy oświatowe dla rzemieślników nie posiadających szkoły dokształcającej zawodowej. Zapisy na kursy przyjmują i udziela informacji referat szkoleniowy w Izbie Rzemieślniczej od dnia 13.9 do 25.9 b. r. w godz. 9 — 12-ej. Po ukończeniu kursów będą wydawane świadectwa, które umożliwiają przystąpienie absolwentom do egzaminów egzaminacyjnych lub mistrzowskich.

Zajęcia odbywać się będą w godzinach wieczornych; termin rozpoczęcia nauki podany zostanie do wiadomości osobno.

Zapisy na Uniwersytet Warszawski

Zapisy na Uniwersytet Warszawski rozpoczęły się w dniu 10 bm. W pierwszym dniu zapisów zgłosiło się ponad 500 kandydatów. Większość zapisuje się na wydział medycyny i farmaceutyczny. Natomiast na zapisy rok studiów zapis są bardzo nieliczne. Zapisy będą trwały do 25 września.

Zapisy na Wydział Stomatologiczny przy Uniwersytecie w Łodzi przyjmowane będą w czasie od 15 do 29 września br. W razie konieczności ograniczenia liczby studentów na pierwszym roku, zarządzony będzie egzamin wstępny.

OD REDAKCJI

Starsza pani wysiedziała z Warszawy ranna podczas Powstania i stała w sytuacji bez wyjścia. Uprzejmi ofiarodawcy socjaliści skłaniali się w skłonięciu „Głosu Narodu”.

Xronika sportowa

Zwycięstwo WKS Orzeł nad Polonią (Piłkary) 3:2 (2:1)

Skład drużyny: Polonia: Szefer — Siwy, Winkler — Franieliński, Moj, Piez — Lizurek, Ziembka, Cichy, Pawelczyk, Lepczy. — WKS Orzeł: Motyliński — Kurek, Waxman — Milezanowski, Piśczek, Szaflarski — Mordarski, Cyganik, Wasiko, Pawłowicz, Kłimczyk.

Polonia utwierdziła dobrą opinię, jaką zdobyła już w meczu z Victorią. Jest to zespół szybki, wyrównany we wszystkich liniach, z których najlepszą był dobrze kombinujący atak. Zrozumieliśmy tedy jest fakt, że Polonia uważa się na Śląsku za jedną z najlepszych i najmniejbezpieczniejszych drużyn.

WKS Orzeł zagrał poniżej swojego normalnego poziomu. Akcje ataku rwały się, zwłaszcza na skrzydłach, napastnicy nie dochodzili w ogóle do czystych strzałów, pomoc zaś nie grała najdokładniej. Jasnym punktem był doskonały bramkarz Motyliński, który walczył o lepsze z bramkarzem gości, Szeferem. Ten ostatni zamponował niezwykle odważnymi wybiegami, dzięki którym uratował parę groźnych pozycji. Poza tym wyrzucił się jeszcze obrońca Waxman z WKS-u oraz lewy łącznik gości, Ziembka.

Prowadzenie dla Polonii zdobył w 4 min. tenże Ziembka. Wyrównał dopiero w 40 min. Cyganik w zamieszaniu podbramkowym, a w dwie minuty później strzelił drugą bramkę. Po pauzie Polonia przezwą, pracując ł. ładnie w linii ataku i Lizurek wyrównuje w 12-jej min. WKS Orzeł nie może do końca rozkierzić się na dobre, lecz w ostatniej minucie strzela po rogu Mordarskiego zwycięską bramkę przez Cyganika. Sędziował znakomicie ob. Wideryński, udawniająca, że jest bodajże najlepszym arbitrem Czeszochowym.

Slavia (Ruda Śl.) — Mil. KS Lechia 1:1 (1:0) Reklamowana jako mistrz II grupy Slavia okazała się zupełnie słabym i surowym

zespołem. Gdyby nie pechowa gra napastników Milicji, którzy przy ciągłej przewadze swojej drużyny zaprzepaścili ogromną ilość korzystnych pozycji na polu bramkowym, Slacyz opuściliby Czeszochowę z wybitnie ujemnym wynikiem. Bramkę dla tych ostatnich zdobył w pierwszej połowie Panek, wyrównał po przerwie Dabrowski z rzutu karnego. Gra nie stała na dobrym poziomie, zawodnicy bowiem czuli się nieobecni na śliskim boisku. Wyróżnili się obaj bramkarze: Kusiński oraz Piela, ponadto obrońcy Milicyjnego Piękacz i Blaskiewicz oraz w ataku Gałuszka i Dabrowski ładną pracą w polu; u Slaków obrońca Wardas, lewy pomocnik Kuter oraz prawy łącznik Panek. Drużyny wystały w składach: Slavia: Piela — Wardas, Kempa — Kuter, Herbstowski, Świerczek — Cichy, Maczka, Steibel, Panek, Frączek. Mil. KS Lechia: Kusiński — Piękacz, Blaskiewicz — Rogulski, Paliwoda, Medy — Gawroński, Sosniński, Gałuszka, Dabrowski, Jankowski. Sędziował bez zarzutu ob. Kolodziejczyk.

Unia (Radomsko) — Stradom 5:2 (2:0) Stradom gościł w ub. czwartek w Radomsku, ulegając mistrzowi grupy prowincjonalnej. Początkowy okres meczu przyniósł ł. ładną grę Stradomia, który zapanował nad sytuacją i zdobył prowadzenie 2:0 ze strzałów Dabrowskiego i Lacha. Stopniowo jednak Unia przejmując inicjatywę, wyrównała do przerwy, a później zdobywała dalsze trzy bramki, Stradom zaś wobec nerwowej gry napastników i niecelnych strzałów na bramkę przeciwnika, nie znajdując odpowiedzi. Miejscowy sędzia prowadził zawody dobrze i bezstronnie.

Victoria — Unia (Radomsko) 7:3 (4:1) Sobotnie spotkanie w Radomsku przyniosło zdecydowane zwycięstwo Victori, która zagrała ł. ładnie we wszystkich liniach i miała przez cały niemal czas przewagę pola i techniki. Bramki dla niej zdobyli Wanat i Wójcikowski po Z. Baran, Mularczyk i Obst, dla Unii zaś Ekielski, srodek ataku z karnego oraz prawy łącznik, Sędziował ob. Plutecki.

Warta (Pławno) — Legjon 3:1 (1:0) Legjon przegrał w Pławnie wsekutk o'gromnie nierównego boiska, na którym gospodarze czuli się lepiej i grając ostro nie pozwolili Legjonowi na rozwinięcie jego umiejętności technicznych. Wyróżnił się Zajda fenomenalną chwilami obroną bramki. Goale strzelili: Brzózka 2 i Olzinski. St. dla Warty oraz Krupiński dla Legjonu.

Eliminacje piłkarskie Kieleckiego Okręgu Orzeł Suchedniów — Tur Jedrzeń 3:2 (1:1), Orzeł Suchedniów — Tur Zorza Suchedniów 1:1 (1:1), Ruch Skarżysko — Tur Zorza Suchedniów 1:0 (0:0), Tezca Kielec — Tur Zorza Suchedniów 1:1 (0:0), Ruch Skarżysko — Tur Jedrzeń 6:0 (3:0), Partyzant Kielec — ZSK Sedziszów 3:0 (2:0), Partyzant Kielec — Szturmowiec Kielec 0:0 (0:0), Lechia Kielec — ZSK Sedziszów 0:0 (0:0), Granat Skarżysko — Szturmowiec Kielec 4:3 (1:2), Granat Skarżysko — Lechia Kielec 9:1 (6:0).

Na terenie Podokręgu Świętokrzyskiego Kieleckiego OZPN-u rozegrano zawody eliminacyjne pomiędzy KSZO Ostrowiec Świętokrzyski a SKS Starachowice, które dały wynik remisowy 2:2 (0:1) oraz SKS Starachowice — SKS Opatów 3:0 v. g.

Sensacyjna porażka Wisły Kraków, 16. 9. (Tel. wł.) — W rozrywkach eliminacyjnych Wisła, która wprawdzie wyeliminowała bez Graza i braci Piłków, przegrała sensacyjnie z Bronowianką 1:2.

Przesunięcie terminu zebrania Miejskiej Rady Sportowej — Wyższe na wtorek posiedzenie Miejskiej Rady Sportowej odbędzie się dopiero w środę 19 b. m. o godz. 17.30 w gabinecie wiceprezydenta miasta.

Zawody lekkoatletyczne w Kielcach W skoku w dal osiągnęto najlepszy wynik wojewoym w Polsce

Kielce. — W zawodach lekkoatletycznych urządzonych przez Kielecki O. Z. L. A. pa-

dły następujące wyniki: 60 m kobiet: 1) Górecka (ZWM) — 9,3 sek. W dal: 1) Górecka (ZWM) — 4,05 m. Mężczyźni: 100 m: 1) Stradowski (Lechia) — 12,5 sek. 800 m: 1) Jasiński (MKS) — 2,25 o min. Kula: 1) Florczyk (Tezca) — 11,25 m. Dysk: 1) Florczyk (Tezca) — 35,82 m. Oszczep: 1) Florczyk (Tezca) — 89, 10 m. W dal: 1) Kujawski (RKU) — 6,56 m. W zwz: 1) Kujawski (RKU) — 1,55 m. Do ciekawszych wyników uzyskanych podczas zawodów lekkoatletycznych w Kielcach należy wynik osiągnięty przez Kujawskiego w skoku w dal (6,56 m.). Najlepszy wynik wojewoym uzyskał do tej pory w tej konkurencji zawodnik OSP w Warszawie Miłazewski (6,46m.). Skok Kujawskiego bije rekord Miłazewskiego i stawia go do rzędu najlepszych zawodników w tej konkurencji w Polsce. Kujawski wyjeżdża na mistrzostwa Polski do Łodzi. Kujawski osiągnął również 1,65 w skoku wzwz. Ze względu jednak na przemeżenie w zawodach ostatnich skozył on jedynie 1,55. Pięknym stylem w skoku wzwz wykazal się zawodnik Lechii — Latacz. W zawodach brało udział ok. 80 zawodników. (ref.)

Zwycięstwo Rosji w meczu szachowym z USA 15:4½

Rozegrany droga radiowa przy użyciu całego sztabu technicznego mecz szachowy pomiędzy Rosją a Stanami Zjednoczonymi dał wysokie zwycięstwo drużynie radzieckiej w stosunku 15½:4½ pkt. (tura pierwsza 8,2, tura rewanżowa 7½:2½).

Ze strony USA brali udział m. in. znani mistrzowie Rzeszewski, Fine, Horowicz, Kaszdan. — Rosja przeciwstawiła swoją najlepszą dziesiątkę z kandydatem na mistrza świata — Botwinnikiem, Flohrem, Bagocinem, Bolesławskim i Kotowem na czele.

Wynik spotkania stanowi wielką niespodziankę dla świata szachowego, nie przypuszczano bowiem, iż debiutująca na arenie międzynarodowej drużyna ZSRR odniesie zwycięstwo, a tymbarziej w tak bezapelacyjnym stosunku.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr HZ. 1149 45. Obwieszczenie. Podaje się do ogólnej wiadomości, że licencja ogierów dla powiatu Czeszochowskiego odbędzie się dnia 18 września rb. w Czeszochowie na Wielkim Rynku i dnia 19 września r. b. w Kłobucku godz. 9 rano. Właściciele ogierów, ubiegający się o licencję winni uprzednio zaopatrzyć się w świadectwo zdrowia ogiera, wystawione przez le. karza weterynaryj Powiatowego Urzędu Związkowego w Czeszochowie, dnia 10 września 1945 r. Kier. Powiatowego Biura Rolnego (-) Inż. Potiatynsk.

ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY A. Bzdys J. Zaboriski. Wykonują wszelkie prace w zakresie elektrotechniki.

STEFAŃ MISKIEWICZ. Czeszochowa, ul. Piłsudskiego 9. Tel. 15-52.

E. Piernikarski. Czeszochowa, Orlicz Drezerska 7. Tel. 16 62.

Pracownia Mebli Marian HOLIŃSKI. Czeszochowa, Orlicz Drezerska 5.

F. PANEK. SKLEP GALANTERIA I TOWARY KRÓTKIE. Czeszochowa, B. Joselewicza. Tel. 12 52.

BATERIE. Zjednoczenia Warszawskich Fabryk Baterii "AKA", "CARBOCHEMIA", "SATURN".

FELIKS MYGA. Czeszochowa, I Aleja Nr. 4. telefon Nr. 24. 85.

Wrocław Lekarz Dentysta WITÓR D NEYMAN. przyjmujące od 5.30-7.30. Aleja Najświę. Maryi Panny 32. 7829.

K. HUBICKI Z. TECLAŃ. Częst., Al. Kościuszki 17 m. 1. tel. 18-83.

Stanisław Rupprecht. BYWATEL M. CZESZOCHOWY. po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 15 września 1945 r., przetrzywszy lat 78.

ZGUBY. Zgubiono legitymację oficerską, książeczkę rozrachunkową, metrykę urodzenia, rozkaz wyjazdu wydany przez Sanatorium „Odrodzenie” w Zakopanem, świadectwo lekarskie oraz inne na nazwisko por. Dźido Roman. 7779.

POSADY. Rutynowa kuchnia, rano nie ma do dziecka jednorodzinnego przyjeżdżająco. Wiadomość Piłsudskiego 11. Restauracja. 7802.

Potrzebna pomocnica domowa. Wiadomość I Aleja Nr. 29 Jadio, dania Janiny Knol. 7139.

KUPNO. Kupujemy żyto i jęczmień każda ilość. Wiadomość Dabrowskiego 13. Włocławca „Lubiana”. 7853.

Akordion koncertowy Hobnera Verdi III, 120 basów sprzedam. Radio-Imperial z magicznym ekiem i wmontowanym patofonem elektrycznym. Sprzedam futro, spod tełtorze, wierzch czarny, prawie nowe.

ROZNE. Przyjmijcie uczeni na mieszkanie. Narutowicza 3 m. 10. 7831.

SPRZEDAŻ. Wózek dziecięcy, łożeczka, rower. Wózek autko dziecięcy, nowy. Sprzedam Orzechowskiego 5 m. 7. 7835.